Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Ikonografia II, PG_00203554		
Kierunek studiów	Historia sztuki (O)		
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2027/2028
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji	na uczelni
Rok studiów	2	Język wykładowy	polski
Semestr studiów	3	Liczba punktów ECTS	3.0
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia	egzamin
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Historyczny -> Instytut Historii Sztuki		
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr Katarzyna Płonka-Bałus	
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu		

Formy zajęć							
	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						

Aktywność studenta i liczba godzin pracy					
	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30	2.0	43.0	75

Cel przedmiotu	
	1. Zapoznanie studenta z metodami badań nad tematami i treściami ideowymi dzieł sztuki europejskiej od pierwszych wieków chrześcijaństwa do końca XIX w. 2. Zapoznanie studenta z ikonografią, jej literackimi źródłami i zakodowanymi treściami. 3. Ukazanie tekstowych i wizualnych (plastycznych) źródeł ikonografii sztuki europejskiej w relacji do powiązanych z nimi treści religijnych i filozoficznych i ogólnokulturowych

Efekty uczenia się przedmiotu

Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
[HISTSZL3_U03] Potrafi krytycznie analizować i oceniać artystyczną wartość dzieł sztuki		
[HISTSZL3_W04] Ma zaawansowaną, uporządkowaną wiedzę szczegółową o specyfice kultury i sztuki poszczególnych epok		
[HISTSZL3_W05] Ma zaawansowaną wiedzę o powiązaniach historii sztuki z innymi naukami humanistycznymi oraz społecznymi: historią, kulturoznawstwem, filozofią, psychologią, ekonomią, socjologią, etnologią, antropologią, teologią	K_W05 Ma zaawansowaną wiedzę o powiązaniach historii sztuki z innymi naukami humanistycznymi oraz społecznymi: historią, kulturoznawstwem, filozofią, psychologią, ekonomią, socjologią, etnologią, antropologią, teologią	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[HISTSZL3_U06] Definiuje, objaśnia i stosuje poprawnie w mowie i w piśmie podstawowe terminy i pojęcia właściwe dla nauk o sztuce i nauk pokrewnych w pracy nad wybranymi tematami oraz epokami	K_U06 Definiuje, objaśnia i stosuje poprawnie w mowie i w piśmie podstawowe terminy i pojęcia właściwe dla historii sztuki i nauk pokrewnych w pracy nad wybranymi tematami oraz epokami	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[HISTSZL3_U02] Umie interpretować dzieła sztuki za pomocą typowych metod interpretacji, uwzględniając formalne ukształtowanie wypowiedzi i ich miejsce w procesie historyczno-kulturowym	K_U02 Umie interpretować dzieła sztuki za pomocą typowych metod interpretacji, uwzględniając formalne ukształtowanie wypowiedzi i ich miejsce w procesie historyczno-kulturowym	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny

Treści przedmiotu

A. Ikonografia chrześcijańska
1/ Ikonografia i ikonologia jako metody badań nad sztuką. Granice ikonologii. Metody badania ikonografii
2/ Źródła ikonografii chrześcijańskiej
3/ Biblia i tematy biblijne w sztuce
4/ Krzyż - krucyfiks Ukrzyżowanie
5/ Maria i mariologia
6/ Przestawienia dewocyjne jako kategoria w badaniach nad sztuką
7/ Hagiografia
8/ In mors nostra vita est...- chrześcijańska ikonografia śmierci.

B. Ikonografia świecka
1/ Zajęcia z ikonografii świeckiej doby nowożytnej skupiają się na następujących kwestiach:
- literackie źródła tematów z mitologii i historii starożytnej
- kwestia znajomości sztuki antycznej w dobie nowożytnej (w tym kolekcjonerstwo i mecenat)
- miejsce i funkcja dzieł mitologicznych w reprezentacyjnych siedzibach
- ikonografia bogów i herosów
- ikonografia bohaterów greckich i rzymskich (exempla)
- ikonografia astrologiczna, w tym bóstwa planetarne i ich dzieci
- ikonografia kosmosu, natury
- personifikacje cnót
- wybrane zagadnienia ikonografii martwych natur, pejzaży, portretów i scen rodzajowych
- emblematyka, podręczniki ikonologiczne

Wymagania wstępne i dodatkowe

Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
Obecność i aktywność	75.0%	10.0%
Egzamin	51.0%	90.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	J. Białostocki, Metoda ikonologiczna w badaniach nad sztuką [w:] J, Białostocki, Pięć wieków myśli o sztuce, Warszawa 1976, s. 249- 275. F. Büttner, A.Gottdang, Einfüuhrung in die Ikonographie. Wege zum Deutung von Bildinhalten, C.H. Beck Vrlg, 2009 (II wyd.) T. Dobrzeniecki , Średniowieczne źródła Piety [w:] Treści dzieła sztuki. Materiały Ogólnopolskiej Sesji SHS Gdańsk, grudzień 1966. Warszawa 1967. D. Förstner, Świat symboliki chrześcijańskiej, tłum. W. Zakrzewska, P. Pachciarek, R. Turzycki, Warszawa 1970 P. Grimmal, Słownik mitologii greckiej i rzymskiej, Wrocław 1990 L. Kalinowski, Geneza piety średniowiecznej , Prace Komisji Historii Sztuki X, 1953, s. 153 260 L. Kalinowski, Ikonologia czy ikonografia? Termin ikonologia w badaniach nad sztuką Erwina Panofsky ego. Zeszyty naukowe UJ, Prace z historii sztuki 10, 1972, s. 5-33 R. Knapiński, Biblia pauperum - czy rzeczywiście księga ubogich?, Roczniki humanistyczne 48, 2000, s. 223-245 S. Kobielus, Krzyż Chrystusa : od znaku i figury do symbolu i metafory, PAX , Warszawa 2000 E. Panofsky, Ikonografia i ikonologia tłum. K. Kamińska [w:] Studia z historii sztuki. Oprac. J. Białostocki, Warszawa 1971, s. 11-33; A.Warburg, Narodziny Wenus i inne szkice renesansowe, Gdańsk 2010J. Baschet, Inwencyjność i seryjność średniowiecznych przedstawień wizualnych. W kierunku poszerzonej metody badania ikonografii, przekł. J. Mackiewicz , Konteksty LIX, nr 39 (270) s.49-70
	Uzupełniająca lista lektur	A. Henkel, Arthur; Schöne, Albrecht (hg.): Emblemata: Handbuch zur Sinnbildkunst des 16. und 17. Jhs., Stuttgart 1976. Héros et dieux de l'Antiquité : Guide iconographique, Paris 2008 M. Kaleciński, Mity Gdańska, Gdańsk 2011 W. Marcinkowski, Przedstawienia dewocyjne jako kategoria sztuki gotyckiej, Kraków, 1994 C.Ripa, Ikonologia, Kraków 1992, (wstępy Andrzeja Borowskiego i Mario Praza) J-C. Schmitt, Le corps des images. Essais sur le culture visuelle au moyen - age, Ed. Gallimard 2002 ,(fragm. s. 35-164). G. de Tervarent, Attributs et symboles dans l'art profane 1450-1600. Dictionnaire d'un langage perdu, vol. 1-2, Genève 1958-1959.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Metoda ikonologiczna w badaniach nad sztuką Ikonologia czy ikonografia? Termin ikonologia w badaniach nad sztuką Erwina Panofsky ego Biblia pauperum - czy rzeczywiście księga ubogich?	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.